

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

nr. 04/2-4669 din 17.05.2024
la nr. 10/1 -904 din 21.03.2024
la nr. 18-69-4170 din 15.04.2024

**Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Cancelaria de Stat**

Urmare examinării *proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvențării nr. 149/2012 (număr unic 318/MDED/2024)*, comunicăm următoarele.

Potrivit notei informative, proiectul are drept scop implementarea unor mecanisme menite să reducă tergiversările constatate în procedurile de insolvență și să optimizeze satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului cum ar fi: neclaritățile cu privire la sursa, cuantumul și modalitatea de recuperare a cheltuielilor și onorariul administratorului insolvențării; incertitudinea privind bunurile grevate cu garanții în cadrul procedurii de restructurare și modalitatea de valorificare a acestora; incertitudinea creată prin planul de restructurare a debitorului aprobat prin votul creditorilor ale căror creanțe au fost validate provizoriu și ulterior respinse, dar și a creanțelor sub condiție suspensivă; imposibilitatea valorificării drepturilor asupra bunurilor proprietate publică din domeniul public și privat, altele decât dreptul de proprietate, din cadrul procedurilor de insolvență, în special la restructurarea întreprinderilor de stat și municipale; incertitudine cu privire la efectele admiterii apelului împotriva hotărârii instanțe de insolvență prin care s-a confirmat planul de restructurare.

De ordin redacțional

1. La expunerea în redacție nouă a elementelor structurale, se va utiliza formula „va avea următorul cuprins”, fiind urmată de redacția elementului structural cu indicarea numărului de ordine al acestuia. În acest sens, se vor revizui pct. 5, 6, 8, 10, 14, 16 și 18.

2. La substituirea unor cuvinte sau texte, se va reține că cuvântul „textul” se folosește pentru individualizarea unor cuvinte și cifre, cuvinte și semne de punctuație, cifre și semne de punctuație (a se vedea, spre exemplu, pct. 2 la care termenul „cuvintele” urmează a fi substituit cu termenul „textul”, pct. 4, la care cuvântul

„textul” urmează a fi substituit cu termenul „cuvintele”). Obiecția dată este valabilă și pentru restul cazurilor similare.

De ordin conceptual

3. Cu referire la excluderea cuvintelor „care poate fi atacată cu recurs în condițiile prezentei legi” de la art. 23 alin. (3), opinăm pentru menținerea posibilității verificării soluțiilor emise de către instanța de fond de către instanța ierarhic superioară în cazul încheierilor emise în cadrul procedurilor de insolvabilitate. Această necesitate derivă din posibilitatea ca astfel de încheieri să conțină erori sau abuzuri. Prin menținerea procedurii de verificare a încheierii în ordine de recurs, se asigură posibilitatea corectării eventualelor erori sau abuzuri și se respectă dreptul la un proces echitabil și la un recurs efectiv, așa cum este garantată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO). Acest drept la recurs efectiv este esențial pentru asigurarea respectării principiilor fundamentale ale justiției și pentru menținerea încrederii în sistemul judiciar. Prin intermediul recursului, participanții la procedurile de insolvabilitate pot obține o evaluare independentă a încheierilor instanței de fond și o șansă reală de a-și apăra interese în fața unei instanțe superioare.

Astfel, art. 20 al *Constituției Republicii Moldova* garantează oricărei persoane dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Aceeași normă prevede că nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Conform *Hotărârii Curții Constituționale nr. 10/2016*, §§ 43-45, Curtea a menționat că accesul liber la justiție constituie un aspect inerent al dreptului la un proces echitabil, principiu complex, cuprinzând mai multe relații și drepturi fundamentale, prin care se poate garanta exercitarea lui deplină. Accesul la justiție urmează a fi înțeles ca un drept de acces concret și efectiv la o instanță de plină jurisdicție. Curtea a reținut că, potrivit raționamentelor Curții Europene expuse în cauza *Chevrol c. Franței*, exercitarea deplinei jurisdicții de către o instanță presupune să nu renunțe la nici una din componentele funcției de a judeca. Așadar, refuzul unei instanțe sau imposibilitatea de a se pronunța în mod independent asupra anumitor aspecte cruciale pentru soluționarea litigiului, cu care a fost sesizată, ar putea constitui o încălcare a art. 6 § 1 din Convenția Europeană. De asemenea, Curtea a menționat că dreptul de acces la justiție impune legislatorului obligația de a acorda oricărei persoane toate posibilitățile pentru a accede la instanța de judecată și a asigura efectivitatea dreptului de acces la justiție prin adoptarea unui cadru legislativ adecvat.

Totodată, potrivit *Hotărârii Curții Constituționale nr. 4/2016*, §§ 57-58, dreptul de acces la justiție poate implica limitări, inclusiv de ordin procedural, cu condiția ca acestea să fie rezonabile și proporționale cu scopul urmărit. Dreptul de acces la un

tribunal acoperă și dreptul de a formula apel sau recurs, în măsura în care astfel de căi de atac sunt reglementate de legislația națională.

La fel, Curtea Constituțională, prin *Decizia nr. 60/2022*, §§ 33-35, i-a recunoscut legislatorului competența de a institui numărul căilor de atac și condițiile în care pot fi exercitate, cu respectarea prevederilor *Constituției*. Faptul că încheierea prin care instanța se pronunță asupra unei cereri de recuzare nu poate fi contestată separat, ci odată cu fondul cauzei nu ridică o problemă din perspectiva dreptului de acces liber la justiție și a dreptului la un recurs efectiv, garantate de *Constituție*. Aceste drepturi subzistă.

Astfel, insistăm pentru menținerea procedurii de contestare a încheierilor cu recurs, ca modalitate de verificare a soluțiilor primite de instanța de fond de către instanța ierarhic superioară, fapt care va contribui la asigurarea respectării drepturilor părților implicate și a principiilor fundamentale ale justiției. Obiecția dată este valabilă și pentru pct. 8, 9 și 11.

4. Cu referire la pct. 5, ce vizează modificarea art. 32 alin. (2) din *Legea insolvenței nr. 149/2012*, observăm că proiectul propune, inclusiv, reducerea cercului de subiecți din contul cărora va putea fi acoperit onorariul administratorului provizoriu, în cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sunt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolvență. Astfel, se propune a exclude din rândul acestor subiecți asociații, acționarii sau membrii debitorului, care în mod solidar cu membrii organelor de conducere ale debitorului sunt obligați, în versiunea actuală a legii, să suporte cheltuielile efectuate de administratorul provizoriu în perioada de observare a debitorului. Menționăm că, autorii proiectului nu prezintă argumente pentru susținerea acestei soluții, deși se recunoaște că există o problemă privind asigurarea onorariului fix și compensarea cheltuielilor efectuate ale administratorului provizoriu.

Astfel, în lipsa unor motive întemeiate, considerăm contrară scopurilor urmărite prin proiect reducerea cercului de subiecți pasibili să suporte aceste cheltuieli ale procesului de insolvență. Mai mult, nu s-a ținut cont de faptul că organele de conducere ale debitorului execută deciziile și hotărârile acționarilor, iar acționarii nu sunt membri ai organelor de conducere, conform art. 247 din *Legea insolvenței nr. 149/2012*.

5. La fel, considerăm oportună modificarea și a art. 25 alin. (6) din *Legea insolvenței nr. 149/2012*, având în vedere pct. 2² din *Hotărârea Guvernului nr. 743/2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară*. Astfel, coeficienții de multiplicare au fost înlocuiți cu Intervalul pentru stabilirea salariilor tarifare/de funcție calculat aplicând coeficientul de complexitate pe tipuri de

lucrări și ramuri ale economiei naționale cu valoarea 1,00, propus pentru stabilirea salariilor de funcție ale personalului încadrat în unități (obiecție valabilă și pentru art. 70 alin. (3) din *Legea nr. 149/2012*).

6. Cu referire la pct. 10, ce vizează modificarea art. 62 alin. (9), relevăm că în cadrul procesului de insolvență este esențial să stabilim cu precizie termenul de contestare a procesului-verbal al comitetului creditorilor. Propunerea este ca acest termen să înceapă să curgă de la data comunicării procesului-verbal, în opoziție cu data la care participanții la proces iau cunoștință de conținutul acestuia. Această abordare este justificată din mai multe motive. În primul rând, ea aduce claritate și certitudine în termeni. Data comunicării este un eveniment precis și bine definit, oferind tuturor părților implicate o înțelegere clară a momentului de început al termenului de contestare. În al doilea rând, stabilirea termenului de contestare de la data comunicării contribuie la eficiența procesului de insolvență. Executarea rapidă a hotărârilor creditorilor este esențială pentru buna desfășurare a procesului de insolvență. Contestarea de la comunicare evită întârzierile nejustificate în procesul de insolvență. Dacă termenul de contestare ar începe să curgă de la data la care creditorii au luat cunoștință, acest lucru ar duce la întârzieri inutile și potențial dăunătoare, deoarece ține de o dată nedefinită care poate să varieze în funcție de circumstanțe, când creditorul va decide să facă cunoștință cu conținutul procesului-verbal, respectiv această perioadă poate să varieze de la luni la ani de zile.

Contestarea procesului verbal al comitetului creditorilor este un proces important și trebuie să se desfășoare într-un timp rezonabil, având în vedere că executarea hotărârii comitetului trebuie să fie rapidă. Astfel, stabilirea termenului de contestare de la data comunicării oferă claritate și certitudine, deoarece îi responsabilizează pe administratorul insolvenței sau pe lichidator să comunice decizia membrilor comitetului creditorilor folosind mijloacele prevăzute de lege, inclusiv publicarea acesteia în Buletinul Electronic. Acest lucru asigură că creditorii au o perioadă definită pentru a lua cunoștință de procesul verbal și pentru a decide dacă dorește să-l conteste sau nu.

7. În contextul îmbunătățirii proiectului propus, considerăm oportună completarea art. 70 alin. (13) din lege, astfel încât compensarea cheltuielilor aferente să treacă în sarcina membrilor organelor de conducere ale debitorului, indiferent de faptul dacă acestora le este imputabilă sau nu apariția stării de insolvență.

Menționăm că, principiul fundamental al acestei propuneri este că membrii organelor de conducere trebuie să suporte o parte din cheltuielile asociate cu procedura de insolvență. Dacă aceștia sunt obligați să acopere cheltuielile în faza administrării provizorii conform art. 32, ar fi firesc că această responsabilitate să fie

extinsă și în alte etape ale procedurii de insolvabilitate, inclusiv în faza prevăzută de art. 70 alin. (13) din *Legea insolvenței*. Extinderea acestei reguli ar promova uniformitatea și predictibilitatea în cadrul procedurilor de insolvabilitate, eliminând posibilele ambiguități sau lacune în privința responsabilității membrilor organelor de conducere pentru cheltuielile procedurii.

8. Cu referire la pct. 14, ce vizează modificarea art. 132 alin. (1) din *Legea insolvenței*, comunicăm că textul „Onorariul fix nu poate fi stins din produsul obținut”

a fost redactat fără a analiza și a lua în considerare posibilele probleme generate de această normă juridică. Astfel, administrarea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea și vânzarea bunurilor grevate cu garanții generează cheltuieli. În accepțiunea regulii de plafonare a cheltuielilor, conținută în redacția modificărilor propuse, ar putea genera incertitudinea subiectului care trebuie să suporte cheltuielile făcute peste limita de plafonare. Pe de o parte bunul este grevat cu garanții în favoarea creditorului garantat și fiind scos la licitație de multiple ori, nu este vândut. Pe de altă parte, fiind ținut în masa debitoare o perioadă nedeterminată de timp, păstrarea sau paza bunului generează cheltuieli, care, ar putea fi puse nu pe seama altor creditori sau a administratorului autorizat, ci pe seama creditorului posesor de garanții. Astfel, reieșind din cele expuse mai sus, propunem excluderea acestei propuneri de către autorii proiectului.

9. Cu referire la pct. 18 și 19, atenționăm despre posibilele efecte negative ale propunerilor respective, cu referire la cauzele aflate pe rolul instanțelor de insolvență, în care, pe parcursul a cinci ani de zile, nu este finalizat procesul de examinare a contestațiilor. Sub acest aspect, în contextul modificărilor propuse, adunarea generală a creditorilor nu va avea dreptul să voteze planul procedurii de restructurare până nu vor fi examinate toate contestațiile și nu va fi prezentat tabelul definitiv consolidat. De regulă, aceste cauze au o complexitate majoră, cu un număr mare de creditori (cum ar fi cei ce au calitatea de investitori în construcția spațiului locativ). Astfel, fiind validați la primele ședințe de validare, în cadrul procedurii de insolvență, la adunarea generală a creditorilor, ținând cont de termenele procesului de insolvență, ei urmează să decidă trecerea în procedura falimentului, care va genera cheltuieli suplimentare sau trecerea la procedura de restructurare cu aprobarea planului de restructurare, în cadrul căreia vor putea obține bunul în contul stingerii creanței. În acest sens, comunicăm că, urmare modificărilor propuse de autor, creditorii vor trebui să aștepte până ce instanța de insolvență va examina toate contestațiile – proces care, reiterăm că este de durată și va genera nemulțumirea

creditorilor. Având în vedere cele expuse mai sus, se propune reconsiderarea prevederilor pct. 18 și 19.

10. Conform pct. 20, se completează art. 201 alin. (5) cu următorul enunț: „Creditorii cu creanțe sub condiție suspensivă nu au dreptul de vot”. Observăm că nota informativă și analiza impactului de reglementare a proiectului nu oferă argumente în privința impactului acestei propuneri în contextul în care dacă chiar și acești creditori depind de o condiție suspensivă ar putea fi situații în care drepturile sale să fie lezate în cadrul procedurii de insolvență dacă le este luat dreptul de vot. O soluție prin care în mod definitiv se exclud acești creditori de la procesul dat poate fi considerată excesivă.

Mai mult ca atât, potrivit art. 352 alin. (1) din *Codul civil al Republicii Moldova* „Efectele juridice care depind de o condiție suspensivă se produc la momentul îndeplinirii acelei condiții sau la un alt moment ulterior prevăzut expres.”. La fel, comunicăm că potrivit *Legii insolvenței* odată cu deschiderea procedurii de insolvență, toate creanțele devin exigibile, ceea ce înseamnă că creditorii nu mai sunt supuși unor condiții sau termene suspensive pentru a-și putea revendica creanțele lor.

Totodată, propunem ca proiectul să prevadă că în cazul realizării condiției suspensive și validării definitive a creanțelor, creditorii în cauză să fie în drept să propună modificarea planului de restructurare în cadrul adunării creditorilor și cu eventuala procedură de confirmare a planului de către instanța de insolvență. În acest mod se va asigura reglementarea unei soluții proporționale scopului urmărit, care va lua în calcul drepturile și interesele legitime ale tuturor creditorilor de a participa la procesul decizional în privința planului de restructurare.

11. Adițional, relevăm următoarele **propuneri privind îmbunătățirea Legii insolvenței**:

1) În corespundere cu dispoziția art. 6 alin. (3) și alin. (4) din *Legea insolvenței* notificarea și înștiințarea, cu excepția cazului în care sarcina notificării și a înștiințării aparține unor alte organe care aplică procedura, precum și convocările prevăzute de prezenta lege cad în sarcina administratorului provizoriu sau administratorului insolvenței, sau a lichidatorului, după caz. Notificările și înștiințările se fac prin scrisori recomandate, iar în cazurile expres prevăzute de această lege și prin publicare în registrul cauzelor de insolvență.

În aceeași ordine de idei, este expusă și dispoziția art. 7 alin. (1) din *Legea insolvenței*, care statuează, că dispozitivul hotărârilor și al încheierilor instanței de insolvență se publică în registrul cauzelor de insolvență în cazurile expres

prevăzute de prezenta lege. Cheltuielile de publicare se raportează la cheltuielile de judecată.

La fel, potrivit art. 55 alin. (3) din *Legea insolvenței*, informația despre data, ora, locul și ordinea de zi a primei adunări a creditorilor se expediază fiecărui creditor sau reprezentantului său legal sub formă de aviz, împreună cu buletinul de vot, în termen de 5 zile de la data adoptării hotărârii de convocare. Informația despre convocarea următoarelor adunări ale creditorilor se publică în modul stabilit la art. 6, în cel mult 5 zile de la data adoptării hotărârii de convocare. În concordanță de sens este și dispoziția art. 117 alin. (8) din *Legea insolvenței* care stabilește, că anunțul licitației sau al concursului se publică obligatoriu în modul prevăzut la art. 6.

Prin urmare, conform prevederilor *Legii insolvenței*, actele de procedură asociate procedurilor de insolvență, cum ar fi citațiile, notificările, anunțurile, actele juridice etc., trebuie să fie publicate. Aceste publicații urmează a fi făcute în cadrul Registrului cauzelor de insolvență. Prin urmare, putem deduce că Registrul cauzelor de insolvență, în sensul *Legii insolvenței*, reprezintă o publicație editată.

În același timp, în corespundere cu dispoziția art. 250 alin. (1) și alin. (2) din *Legea insolvenței*, **Registrul cauzelor de insolvență este ținut în conformitate cu prevederile Legii nr. 71/2007 cu privire la registre.**

Conform art. 3 din *Legea nr. 71/2007 cu privire la registre*, **registru** este definit ca **totalitatea informațiilor documentate ținute în sisteme informaționale automatizate, organizată în conformitate cu cerințele stabilite și cu legea.**

Prin urmare, concluzionăm că potrivit *Legii cu privire la registre*, „REGISTRUL” reprezintă un sistem informațional automatizat în care se consemnează informații. Prin utilizarea acestui termen, se face referire la o platformă digitală sau un mediu în care se centralizează și se gestionează datele într-un mod coerent.

În cazul Registrului cauzelor de insolvență, conform *Legii insolvenței*, acest termen nu poate fi catalogat ca un sistem informațional automatizat în sensul general al termenului, ci mai degrabă o platformă sau o publicație destinată comunicării actelor de procedură legate de procesele de insolvență. Cu alte cuvinte, acesta nu trebuie să fie înțeles ca un registru în sensul tehnic al termenului, ci mai degrabă ca un instrument de transparență în ceea ce privește procedurile de insolvență.

Astfel, deși se face referire la termenul „REGISTRU”, în contextul *Legii insolvenței*, funcțiile acestuia sunt limitate la publicarea actelor de procedură, nu la gestionarea detaliată a tuturor informațiilor despre dosarele de insolvență.

Acest deziderat rezultă expres din dispozițiile *Legii insolvenței* care dispune ca în Registrul cauzelor de insolvență să se facă doar publicații aferente actelor de procedură, în scopul asigurării principiului transparenței procesului de insolvență și asigurării comunicării acestor acte persoanelor terțe interesate. Din aceste considerente Registrul cauzelor de insolvență prevăzut în prezent de *Legea insolvenței* nu poate fi atribuit sub incidența de reglementare a *Legii cu privire la registre*.

În acest context, considerăm oportună ajustarea *Legii insolvenței* prin înlocuirea termenului de „Registru al cauzelor de insolvență” cu „Buletinul Electronic al Procedurilor de Insolvență”, pe baza modelului eficient deja stabilit în România. Astfel, în corespundere cu art. 5 pct. 6 din *Legea României nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență*, „Buletinul procedurilor de insolvență, denumit în continuare BPI, este o publicație editată, care are drept scop publicarea citațiilor, convocărilor, notificărilor și comunicărilor actelor de procedură efectuate de instanțele judecătorești, administratorul judiciar/lichidatorul judiciar după deschiderea procedurii de insolvență prevăzute de prezenta lege, precum și a altor acte care, potrivit legii, trebuie publicate”.

În consecință considerăm oportună acordarea competenței Uniunii Administratorilor Autorizați pentru gestionarea Buletinului Electronic al Procedurilor de Insolvență, acest fapt va simplifica procedurile și va instituționaliza un sistem mai eficient și responsabil pentru publicarea actelor de procedură în domeniul insolvenței, promovând eficiența, coerența, transparența și integritatea în acest context complex.

Adițional, este esențial să subliniem că modificările propuse la *Legea insolvenței*, menționate anterior nu elimină necesitatea implementării unui Registru al cauzelor de insolvență ca un sistem informațional de gestionare a dosarelor. În acest context, se propune o completare la *Legea administratorilor autorizați nr. 161/2014* prin includerea termenului de „Registru al cauzelor de insolvență ca sistem informațional de gestionare a dosarelor de insolvență”, care urmează să fie dezvoltat și gestionat de Uniunea Administratorilor Autorizați.

Acest Registru, administrat de Uniunea Administratorilor Autorizați, ar trebuie să cuprindă, pe lângă datele publicate, și informații referitoare la procesele de insolvență care nu sunt disponibile publicului larg, dar care sunt esențiale pentru o gestionare eficientă a dosarelor de insolvență de către membrii Uniunii. Integrarea datelor din dosarele de insolvență într-un sistem informațional numit „Registru al cauzelor de insolvență” va include totalitatea mijloacelor tehnice, de program, informaționale, organizaționale, normelor de drept și infrastructurii, destinate pentru

familiarizarea, evidența și controlul automatizat al documentelor procesului de insolvență, dizolvare judiciară și în alte cazuri prevăzute de lege. Astfel, Registrul cauzelor de insolvență va cuprinde totalitatea cauzelor unde administratorii autorizați vor fi investiți, potrivit legii, cu atribuții de supraveghere și/sau de administrare a persoanelor juridice de drept privat sau a întreprinzătorilor individuali aflați în proces de insolvență sau de dizolvare, în sensul art. 2 alin. (1) din *Legea nr. 161/2014 cu privire la administratorii autorizați*. Anume sfera de activitate a administratorilor autorizați, investiți cu atare atribuții potrivit legii, precum și conținutul Sistemului informațional automatizat „Registrul cauzelor de insolvență” justifică propunerea privind punerea Registrului cauzelor de insolvență sub autoritatea de reglementare a *Legii cu privire la administratorii autorizați*.

De asemenea, un astfel de Registrul dezvoltat și gestionat de Uniune ar oferi un cadru consolidat pentru analiza și interpretarea datelor, furnizând informații utile pentru stabilirea unei imagini realiste a sectorului și pentru identificarea vectorilor de dezvoltare. Aceste statistici ar putea contribui la o evaluare mai cuprinzătoare a profesiei și la identificarea tendințelor relevante, susținând deciziile informate și îmbunătățind practicile din domeniul insolvenței. În concluzie, propunerea de a ajusta *Legea administratorilor autorizați* prin includerea Sistemului informațional automatizat „Registrul cauzelor de insolvență” gestionat de Uniunea Administratorilor Autorizați, vine să completeze cadrul legal existent și să aducă îmbunătățiri semnificative în gestionarea proceselor de insolvență. În acest context, menționăm că aceste modificări nu elimină necesitatea includerii în *Legea insolvenței* a Buletinului Electronic al Procedurilor de Insolvență. Dimpotrivă, acestea vin în completarea și optimizarea cadrului legal existent, având rolul de a îmbunătăți gestionarea proceselor de insolvență și accesul la informații relevante.

2) O altă propunere vizează completarea art. 68 alin. (10) din *Legea insolvenței* prin introducerea unui termen definit pentru contestarea măsurilor luate de administratorul/lichidatorul în cadrul procesului de insolvență, această modificare este esențială pentru a asigura respectarea principiului celerității procedurii și pentru a evita întârzierile și incertitudinile care ar putea să apară în absența unui cadru clar. Respectiv, se propune stabilirea unui termen de 5 zile de la data comunicării pentru contestarea acestor măsuri, ce este în conformitate cu nevoia de promptitudine în gestionarea procedurilor de insolvență. Acest interval oferă timp suficient părților implicate să analizeze deciziile luate de administrator/lichidator și să decidă dacă doresc să le conteste sau nu, fără a întârzia excesiv desfășurarea procedurii. Un termen clar și definit este important pentru a împiedica amânările și

incertitudinile care ar putea să apară într-un proces de contestare fără limite de timp stabilite. Aceste incertitudini pot duce la întârzieri nefavorabile pentru toate părțile implicate și pot afecta eficiența generală a procedurii de insolvență. De asemenea, stabilirea unui termen precis este în conformitate cu principiul că măsurile luate de administrator/lichidator ar trebuie să fie contestate la momentul efectuării lor, nu peste un interval nedeterminat de timp care ar putea să dureze ani de zile.

3) La fel, considerăm oportună modificarea art. 117-121 din *Legea insolvenței*, prin includerea modalității de vânzare a bunurilor prin licitație electronică. Astfel, această abordare prezintă numeroase avantaje și maximizează șansele de reușită în procesul de valorificare a bunurilor în cadrul procedurilor de insolvență. În primul rând, licitațiile electronice facilitează accesul la bunuri pentru numărul mai mare de potențiali cumpărători. Prin eliminarea necesității de a se prezenta fizic la locația licitației, se va deschide piața pentru investitori și cumpărători din întreaga lume, măbind astfel numărul de potențiali cumpărători și, implicit, crește șansele de a obține un preț mai bun pentru bunurile vândute. Totodată, licitațiile electronice oferă transparență și evidență clară a ofertelor și a procesului de licitație. Aceasta contribuie la creșterea încrederii participanților în corectitudinea și echitatea procedurii, ceea ce poate stimula interesul pentru achiziționarea bunurilor aflate în procesul de insolvență.

În plus, licitațiile electronice pot fi gestionate mai eficient și mai rapid decât licitațiile tradiționale. Procesul de organizare și administrare a licitațiilor este automatizat ceea ce va reduce timpul și costurile implicate în desfășurarea lor. De asemenea, permite administratorului autorizat să se concentreze mai mult la gestionarea procesului de insolvență în sine.

Astfel, având în vedere cele expuse mai sus, propunem includerea în proiectul de lege a modalității de vânzare a bunurilor prin licitație electronică, aceasta fiind o practică benefică și actuală în cadrul procedurilor de insolvență.

Secretar de stat

Stanislav COPETCHI

Digitally signed by Copetchi Stanislav
Date: 2024.05.17 15:00:35 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

05.07.2024 nr. 04/1-6330

La nr. 10/1-1983 din 26.06.2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Cu referire la proiectul definitivat de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012 (**număr unic 318/MDED/2024**) reiterăm unele observații prevăzute în avizul precedent al Ministerului Justiției nr. 04/2-4669 din 17 mai 2024, cu formularea unor obiecții și propuneri suplimentare expuse la forma actuală a proiectului.

În pct. 1, 3, 4, 6, 11, 15 și 21 cuvintele „care va avea” se vor substitui cu prepoziția „cu”, în vederea respectării normelor tehnicii legislative și uzanțelor de redactare a actelor normative.

La pct. 2 și 5, se va indica momentul începerii curgerii termenului de 5 zile.

La pct. 4, textul „după litera b)” se va exclude, ca fiind inutil. Amplasarea pozițiilor în ordinea succesiunii acestora nu necesită o menționare în acest sens. Drept exemplu, în cazul în care se completează cu un nou element structural, numerotat cu indice, nu se va menționa după care articol punct, alineat, literă, etc. se amplasează acesta sau pe care dintre acestea le precedă. Observația dată este valabilă și pentru pct. 6, 11, 21 și 26.

La pct. 6:

- acesta prevede completarea art. 24 al *Legii insolvenței nr. 149/2012*, cu alin. (3¹), care conține dispoziția „În cazul întreprinderilor de stat sau întreprinderilor municipale, precum și în cazul societăților comerciale cu capital integral sau majoritar public, administratorul provizoriu este obligat să notifice fondatorul întreprinderii de stat sau întreprinderii municipale și/sau autoritatea publică care exercită funcția de deținător de acțiuni (părți sociale) al societăților comerciale respective despre ridicarea dreptului de administrare al debitorului.” Astfel, norma se va revedea, prin prisma art. 24 alin. (2) lit. b) și art. 25 alin. (2) al legii citate, care prevede că dispunerea ridicării dreptului de administrare al debitorului se realizează de către instanța de insolvență. În context, dispoziția se propune a fi completată cu textul „după dispunerea ridicării acestui drept de către instanța de insolvență”, cu indicarea unui termen concret privind obligația de notificare;

- completarea propusă nu ține de obiectul de reglementare a art. 24, ci a art. 25, care are ca obiect de reglementare inclusiv competența administratorului provizoriu.

La pct. 8, ce vizează modificarea art. 32 alin. (2) din *Legea insolvenței nr. 149/2012*, se remarcă că proiectul propune, inclusiv, reducerea cercului de subiecți din contul cărora va putea fi acoperit onorariul administratorului provizoriu, în cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sunt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolvență. Astfel, se propune a exclude din rândul acestor subiecți asociații, acționarii sau membrii debitorului, care în mod solidar cu membrii organelor de conducere ale debitorului sunt obligați, în versiunea actuală a legii, să suporte cheltuielile efectuate de administratorul provizoriu în perioada de observare a debitorului. În context, reiterăm observația din raportul de expertiză precedent al Ministerului Justiției nr. 04/2-4669 din 17 mai 2024, potrivit căreia, autorii proiectului nu prezintă argumente pentru susținerea acestei soluții, deși se recunoaște că există o problemă privind asigurarea onorariului fix și compensarea cheltuielilor efectuate ale administratorului provizoriu.

Subliniem faptul că, observațiile formulate mai sus, precum și cele ce țin de modificările propuse la art. 132 alin. (1), art. 199 alin. (1), art. 200 alin. (1) și art. 201 alin. (5) al *Legii insolvenței* nu au fost incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiectul respectiv. Or, neacceptarea constatrilor și concluziilor expertizelor trebuie motivată în sinteză.

În altă ordine de idei, modificările propuse la art. 32 alin. (2) se vor examina prin prisma art. 248 alin. (1) al *Legii insolvenței*, care prevede că instanța de insolvență poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate nu numai de membrii organelor de conducere, ci și orice altă persoană, care i-au cauzat insolvența prin una dintre acțiunile prevăzute în alineatul citat.

De asemenea, norma citată se va revizui inclusiv prin prisma art. 17 pct. 2 din *Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi*, care prevede că acționarii, precum și asociații societății cu răspundere limitată poartă răspundere pentru obligațiile întreprinderii numai în limitele valorii acțiunii (cotelor) care le aparțin.

Astfel, în lipsa unor motive întemeiate, considerăm contrară scopurilor urmărite prin proiect reducerea cercului de subiecți pasibili să suporte aceste cheltuieli ale procesului de insolvență. Mai mult, nu s-a ținut cont de faptul că organele de conducere ale debitorului execută deciziile și hotărârile acționarilor, iar acționarii nu sunt membri ai organelor de conducere, conform art. 247 din *Legea insolvenței nr. 149/2012*. Observațiile formulate sunt valabile și pentru pct. 19, cu referire la modificarea art. 70 alin. (13).

La pct. 9, completarea art. 40 alin. (1) cu dispoziții care prevăd bunurile care nu se includ în masa debitoare va fi succedată de norma care ar prevedea excluderea enunțului al doilea din definiția dată termenului „masă debitoare” stabilită în art. 2 al *Legii insolvenței nr. 149/2012*, în vederea evitării paralelismelor legislative.

Cu referire la pct. 11, cuvintele „debitor care este garant personal” se vor revedea, întrucât *Legea insolvenței* nu operează cu un asemenea termen.

La pct. 14, cu referire la modificarea art. 56 alin. (12):

- formularea „va avea următorul cuprins:” se va substitui cu cuvântul „textul”;

- subsecvent, nu este clară intenția autorului de a prevedea că desfășurarea adunării creditorilor prin mijloace electronice, hotărârile ei se includ în procesul-verbal, semnat doar de administratorul insolvenței/lichidator. Or, desfășurarea ședințelor prin mijloace electronice nu împiedică semnarea procesului-verbal de președintele și secretarul adunării, spre exemplu, prin utilizarea semnăturii electronice.

La pct. 15, se va revizui oportunitatea completării art. 57 alin. (11) al *Legii insolvenței*, și anume, după cuvintele „la adunarea prin” să fie completat cu textul „desfășurată prin mijloace electronice.”

Cu referire la pct. 22, având în vedere modificările propuse se recomandă expunerea normei de la art. 88 alin. (1) în redacție nouă. Or, în varianta integrată, textul este defectuos.

Referitor la pct. 23, textul „(conflict de interese)” se propune a fi exclus, ca fiind inutil.

Cu referire la pct. 24, ce vizează modificarea art. 132 alin. (1) din *Legea insolvenței*, comunicăm că textul „Onorariul fix nu poate fi stins din produsul obținut” a fost redactat fără a analiza și a lua în considerare posibilele probleme generate de această normă juridică. Astfel, administrarea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea și vânzarea bunurilor grevate cu garanții generează cheltuieli. În accepțiunea regulii de plafonare a cheltuielilor, conținută în redacția modificărilor propuse, se remarcă incertitudinea subiectului care trebuie să suporte cheltuielile făcute peste limita de plafonare. Pe de o parte bunul este grevat cu garanții în favoarea creditorului garantat și fiind scos la licitație de multiple ori, nu este vândut. Pe de altă parte, fiind ținut în masa debitoare o perioadă nedeterminată de timp, păstrarea sau paza bunului generează cheltuieli, care, considerăm echitabil a fi puse nu pe seama altor creditori sau a administratorului autorizat, ci pe seama creditorului posesor de garanții.

În altă ordine de idei, în cazul când debitorul insolvent dispune doar de bunuri grevate cu garanții, este firesc să se explice de unde va fi remunerat administratorul, ținând cont de imperativul constituțional, că munca neremunerată este interzisă. Astfel, se remarcă promovarea ideii defectuoase, că munca administratorului urmează a fi remunerată de oriunde, numai nu din valorificarea bunurilor grevate cu garanții, deși administratorii desfășoară o activitate de interes public.

În pct. 25, cuvintele „emisă pe marginea cererii” sugerăm a fi completate cu cuvintele „întemeiate a creditorului”.

La pct. 27, cuvintele „drepturilor creditorilor garantați” se propun a fi substituite cu cuvântul „măsurilor”.

Cu referire la pct. 28 și 29, care vizează modificări la art. 199 alin. (1) și art. 200 alin. (1) al *Legii insolvenței*, atenționăm despre posibilele efecte negative ale propunerilor respective, cu referire la cauzele aflate pe rolul instanțelor de insolvență, în care, pe parcursul a cinci ani de zile, nu este finalizat procesul de examinare a contestațiilor. Sub acest aspect, în contextul modificărilor propuse, adunarea generală a creditorilor nu va avea dreptul să voteze planul procedurii de

restructurare până nu vor fi examinate toate contestațiile și nu va fi prezentat tabelul definitiv consolidat. De regulă, aceste cauze au o complexitate majoră, cu un număr mare de creditori (cum ar fi cei ce au calitatea de investitori în construcția spațiului locativ). Astfel, fiind validați la primele ședințe de validare, în cadrul procedurii de insolvență, la adunarea generală a creditorilor, ținând cont de termenele procesului de insolvență, ei urmează să decidă trecerea în procedura falimentului, care va genera cheltuieli suplimentare sau trecerea la procedura de restructurare cu aprobarea planului de restructurare, în cadrul căreia vor putea obține bunul în contul stingerii creanței. În acest sens, comunicăm că, urmare modificărilor propuse de autor, creditorii vor trebui să aștepte până ce instanța de insolvență va examina toate contestațiile – proces care, reiterăm că este de durată și va genera nemulțumirea creditorilor. Având în vedere cele expuse mai sus, se propune reconsiderarea prevederilor pct. 28 și 29.

Conform pct. 30, art. 201 alin. (5) se completează cu următorul enunț: „Creditorii cu creanțe sub condiție suspensivă nu au dreptul de vot”. Observăm că nota informativă și analiza impactului de reglementare a proiectului nu oferă argumente în privința impactului acestei propuneri în contextul în care dacă chiar și acești creditori depind de o condiție suspensivă ar putea fi situații în care drepturile sale să fie lezate în cadrul procedurii de insolvență dacă le este luat dreptul de vot. O soluție prin care în mod definitiv se exclud acești creditori de la procesul dat poate fi considerată excesivă. Mai mult ca atât, potrivit art. 352 alin. (1) din *Codul civil al Republicii Moldova* „Efectele juridice care depind de o condiție suspensivă se produc la momentul îndeplinirii acelei condiții sau la un alt moment ulterior prevăzut expres”. La fel, comunicăm că potrivit *Legii insolvenței*, odată cu deschiderea procedurii de insolvență, toate creanțele devin exigibile, ceea ce înseamnă că creditorii nu mai sunt supuși unor condiții sau termene suspensive pentru a-și putea revendica creanțele lor.

La pct. 32, modificările vor fi incluse în ordinea în care au fost enunțate în textul actului.

Suplimentar, la definitivarea proiectului de lege considerăm relevant a se lua în considerare obiecțiile și propunerile Uniunii Administratorilor Autorizați din Moldova (se anexează).

Secretar de stat

Stanislav COPEȚCHI

Digitally signed by Copețchi Stanislav
Date: 2024.07.05 09:34:29 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex. Lucin Lebedi,
tel. 0-22-20-14-35
lucia.lebedi@justice.gov.md

Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova

Sediul: MD 2004, Republica Moldova, municipiul Chișinău, strada Toma Ciorbă, nr. 18
Site: www.uaam.md, tel.: + 373 69255640, +373 79514541, email: officeuaam@gmail.com

01.07.2024

Ministerul Justiției a Republicii Moldova
MD-2012, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 82
(secretariat@justice.gov.md)

Aviz negativ la *proiectul de lege*
pentru modificarea *Legii insolvenței nr. 149/2012*

Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova, în limitele competenței acordate de dispoziția art. 10 din Legea cu privire la administratorii autorizați, prezintă repetat obiecțiile și avizul la *proiectul de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012*. Cu referire la cele expuse Uniunea optează ferm împotriva proiectului de lege propus, îl califică lipsit de tangență practică și regretă lipsa explicațiilor și ignoranța grupului de lucru la respingerea propunerilor formulate de Uniune. În acest sens Uniunea reiterează poziția expusă în propunerile formulate și prezentate în cadrul procesului de elaborare, în special propunerile ce țin de modificarea art. 132 alin. (1) din Legea insolvenței și punerea în aplicare sub autoritatea Uniunii a Buletinului Electronic al Procedurilor de Insolvență.

Vedem, că *proiectul de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012* a fost discutat în cadrul unui grup de lucru, dar unde, contrar dispoziției art. 10 alin. (2) lit. a) din Legea cu privire la administratorii autorizați, profesioniștii care nemijlocit desfășoară acest gen de activitate nici nu au fost invitați. Prezentăm în termen restrâns al treilea aviz și vedem din Sinteza obiecțiilor și propunerilor, că soluțiile și raționamentele Uniunii sunt pur și simplu ignorate fără nici o explicație. Odată ce scopul modificărilor propuse este asigurarea unei aplicări mai corecte și eficiente a prevederilor *Legii insolvenței și promovarea soluțiilor legale de remediere a deficiențelor identificate în procesul de implementare a legii, constatate în ultimii ani*, atunci nu pot fi limite de încadrare în acest proiect de lege, după cum explică autorii proiectului. Sub această formulă, de-a dreptul ridicolă, sunt respinse propuneri, care probabil nu se regăsesc în planul autorilor proiectului, dar sunt necesare – ex. Buletinul Electronic al Procedurilor de Insolvență.

După cum am enunțat și în avizele anterioare valoarea remunerației administratorului provizoriu, administratorului insolvenței/lichidatorului pentru o lună de activitate, calculată în temeiul art. 25 alin. (6) și art. 70 alin. (3) din Legea insolvenței cu utilizarea intervalului determinat prin Hotărârea Guvernului nr. 743 din 11.06.2002 reprezintă minimumul garantat de legiuitor pentru exercitarea de către administratorul provizoriu, administratorul insolvenței/lichidator. Aceste norme au fost supuse și controlului constituționalității. Pornind de la acest minimum, părțile sunt în drept a negocia cuantumul remunerației și acest drept rezidă din principiile fundamentale ale dreptului civil. Prin modificările propuse în a treia redacție autorii proiectului schimbă formula "... nu mai puțin de..." existentă în art. 25 alin. (6) și art. 70 alin. (3) din Legea insolvenței și includ formula "...în limita...", care în realitate are semnificația "...nu mai mult de...". Altfel fiind spus, ceea ce în redacția actuală a legii reprezintă remunerarea minimă garantată de legiuitor, prin modificările propuse se transformă în maximum posibil sau o plafonare, care înlătură dreptul de a negocia.

Reiterăm, că remunerația administratorului insolvenței/lichidatorului rezidă din caracterul oneros a prestațiilor lui, iar poziția de egalitate juridică a subiecților în raporturile juridice civile determină stabilirea contraprestației și cuantumul ei până la sau la momentul demarării evenimentelor

generatoare de efecte juridice. Este esențial a accentua, că în raporturile juridice civile nici o persoană nu poate fi obligată la o prestație sau efectuarea unei munci până nu este stabilită contraprestația sau remunerarea muncii, cuantumul ei și persoana exprimă acordul. În acest sens exercitarea atribuțiilor de către administratorul insolvenței/lichidator fără stabilirea cuantumului remunerației reprezintă o prestație gratuită sau muncă neremunerată, care cooptată cu lipsa acordului persoanei este echivalentă cu munca forțată, care este interzisă prin imperativ constituțional.

În sensul celor expuse Uniunea exprimă dezacordul ferm cu modificările aduse la art. 25 alin. (6) și art. 70 alin. (3) din Legea insolvenței prin înlocuirea formulei "... nu mai puțin de..." cu formula "...în limita...".

Cu referire la modificarea art. 132 alin. (1) din Legea insolvenței observăm, că modificările propuse în proiectul inițial au fost completate cu enunțul „Onorariul fix nu poate fi stins din produsul obținut.”. O analiză a cauzelor de insolvență denotă faptul, că autorii proiectului nu au ținut cont de pasibilele probleme generate de modificările propuse. Astfel, administrarea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea și vânzarea bunurilor grevate cu garanții generează cheltuieli. În accepțiunea regulii de plafonare a cheltuielilor, conținută în redacția actuală a art. 132 alin. (1) din Legea insolvenței sau în redacția modificărilor propuse, persistă incertitudinea subiectului care trebuie să suporte cheltuielile făcute peste limita de plafonare. Pe de o parte bunul este grevat cu garanții în favoarea creditorului garantat și fiind scos la licitație de multiple ori, nu este vândut. Pe de altă parte, fiind ținut în masa debitoare o perioadă nedeterminată de timp, păstrarea sau paza bunului generează cheltuieli, care, considerăm echitabil, a fi puse nu pe seama altor creditori sau a administratorului autorizat, ci pe seama creditorului posesor de garanții. Situația descrisă, în mod similar cu propunerile Uniunii este tratată în legislația României, unde cheltuielile de valorificare nu sunt plafonate. De aceea Uniunea a venit cu propunerea de a exclude plafonarea cheltuielilor prin excluderea din art. 132 alin. (1) din Legea insolvenței a sintagmei "... care nu pot să depășească 5% din valoarea bunurilor grevate și care sunt incluse în masa debitoare...".

Când a fost pusă în discuție chestiunea plafonării cheltuielilor în proporție de 10% la elaborarea proiectului legii în vigoare, cu participarea reprezentanților FMI, s-a ținut cont de un studiu de fezabilitate, realizat pe analiza activității practice și s-a ajuns la concluzia, că plafonarea cheltuielilor în proporție de 10% reprezintă o valoare reală, iar faptul nu va crea probleme în derularea procesului de insolvență și nu va crea impedimente în păstrarea și valorificarea bunurilor din masa debitoare. În modificările propuse de micșorare a procentului de plafonare a cheltuielilor autorii proiectului nu explică, pe de o parte, care sunt criteriile și calculele ce au determinat plafonarea cheltuielilor în proporție de 5%, pe de altă parte, nu explică raționamentele ce i-au determinat să stabilească plafonarea la limita de 5% și nu la 3% sau 7%. În același timp, procedurile de insolvență în derulare ne arată, că avem cazuri, când bunurile grevate cu garanții incluse în masa debitoare, de multiple ori fiind scoase la licitație, nu sunt valorificate, iar marja de 5%, cum este propus în proiect, este depășită. Se conturează situația de incertitudine când limita de plafonare este epuizată, bunurile nu sunt valorificate, debitorul insolvent nu dispune de mijloace pentru acoperirea cheltuielilor, iar bunurile trebuie păstrate și păzite în continuare, pe de o parte; pe de altă parte, nici creditorul garantat nu poate avansa aceste cheltuieli, deoarece este plasat prin normă legală în limita aceluiași 5%.

O altă incertitudine generată de modificarea art. 132 alin. (1) din Legea insolvenței este adusă de enunțul „Onorariul fix nu poate fi stins din produsul obținut.”. În cazul când debitorul insolvent dispune doar de bunuri grevate cu garanții, este firesc să se explice de unde va fi remunerat administratorul, ținând cont de imperativul constituțional, că munca neremunerată este interzisă. Se promovează ideea, că munca administratorului urmează a fi remunerată de oriunde, numai nu din valorificarea bunurilor grevate cu garanții, deși administratorii desfășoară o activitate de interes public.

În concluzie expunem opțiunea, că modificările aduse la art. 132 alin. (1) din Legea insolvenței nu sunt gândite, iar efectele de implementare nu sunt analizate. În intenția de a proteja creditorii garanți, autorii proiectului generează probleme, dar nu propun soluții pentru depășirea lor, fapt ce contravine însuși scopului declarat de promovare a legii.

Cu referire la modificările propuse la art. 199 alin. (1) și art. 200 alin. (1) din Legea insolvenței Uniunea optează pentru o reflectare mai adâncă asupra efectelor produse de aceste modificări, care nu se vor limita la dimensiunea juridică, dar vor avea și un impact social. Ne referim la cauzele aflate pe rolul instanțelor de insolvență, în care, pe parcursul a cinci ani de zile nu este finisat procesul de examinare a contestațiilor. Sub acest aspect, în logica modificărilor propuse adunarea generală a creditorilor nu va avea dreptul să voteze planul procedurii de restructurare până ce nu vor fi examinate toate contestațiile și nu va fi prezentat tabelul definitiv consolidat. De regulă aceste cauze, fiind extrem de complexe, au un număr impunător de creditori cu calitatea de investitori în construcția spațiului locativ. Fiind validați la primele ședințe de validare, în cadrul procedurii de insolvență, la adunarea generală a creditorilor, ținând cont de termenele procesului de insolvență, ei urmează să decidă trecerea în procedura falimentului, care inevitabil le va genera cheltuieli suplimentare sau, trecerea la procedura de restructurare cu aprobarea planului de restructurare, în cadrul căreia vor putea obține bunul în contul stingerii creanței. Conform modificărilor propuse acești creditori vor trebui să aștepte până instanța de insolvență va examina toate contestațiile – proces care, reiterăm, durează mult. În aceste condiții este firească nemulțumirea acestor creditori, iar Uniunea accentuează asupra necesității de a reflecta asupra corespunderii efectelor de la modificările propuse cu scopul scontat.

Nu în ultimul rând Uniunea exprimă regretul, că este ignorată inițiativa sa de punere în aplicare a Buletinului Electronic al Procedurilor de Insolvență. În corespundere cu dispoziția art. 6 alin. (3) și (4) din Legea insolvenței *notificarea și înștiințarea, cu excepția cazului în care sarcina notificării și a înștiințării aparține unor alte organe care aplică procedura, precum și convocările prevăzute de prezenta lege cad în sarcina administratorului provizoriu sau administratorului insolvenței, sau a lichidatorului, după caz. Notificările și înștiințările se fac prin scrisori recomandate, iar în cazurile expres prevăzute de prezenta lege și prin publicare în registrul cauzelor de insolvență.*

În aceeași ordine de idei este și dispoziția art. 7 alin. (1) din Legea insolvenței, care statuează, că *dispoziitivul hotărârilor și al încheierilor instanței de insolvență se publică în registrul cauzelor de insolvență în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Cheltuielile de publicare se raportează la cheltuielile de judecată.*

La fel stabilește și dispoziția art. 55 alin. (3) din Legea insolvenței, în corespundere cu care *informația despre data, ora, locul și ordinea de zi a primei adunări a creditorilor se expediază fiecărui creditor sau reprezentantului său legal sub formă de aviz, împreună cu buletinul de vot, în termen de 5 zile de la data adoptării hotărârii de convocare. Informația despre convocarea următoarelor adunări ale creditorilor se publică în modul stabilit la art. 6, în cel mult 5 zile de la data adoptării hotărârii de convocare.*

În concordanță de sens este și dispoziția art. 117 alin. (8) din Legea insolvenței care stabilește, că *anunțul licitației sau al concursului se publică în mod obligatoriu în modul prevăzut la art. 6.*

Prin urmare, conform prevederilor Legii insolvenței, actele de procedură asociate procedurilor de insolvență, cum ar fi citațiile, notificările, anunțurile, actele juridice etc., trebuie să fie publicate. Aceste publicații urmează a fi făcute în cadrul Registrului cauzelor de insolvență. Prin urmare, putem deduce că Registrul cauzelor de insolvență, în sensul Legii insolvenței, reprezintă o publicație editată.

În același timp în corespundere cu dispoziția art. 250 alin. (1) și (2) din Legea insolvenței *Registrul cauzelor de insolvență este ținut în conformitate cu prevederile Legii nr. 71/2007 cu privire la registre.*

Conform art.3 din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, **REGISTRUL** este definitiv – *totalitatea informațiilor documentate ținute în sisteme informaționale automatizate, organizată în conformitate cu cerințele stabilite și cu legea.*

Prin urmare, conform Legii cu privire la registre, „REGISTRUL” reprezintă un sistem informațional automatizat în care se consemnează informații. Prin utilizarea acestui termen, se face referire la o platformă digitală sau un mediu în care se centralizează și se gestionează datele într-un mod coerent. În cazul Registrului cauzelor de insolvabilitate, conform Legii insolvabilității, acest termen nu poate fi catalogat ca un sistem informațional automatizat în sensul general al termenului, ci mai degrabă o platformă sau o publicație destinată comunicării actelor de procedură legate de procesele de insolvabilitate. Cu alte cuvinte, acesta nu trebuie să fie înțeles ca un registru în sensul tehnic al termenului, ci mai degrabă ca un instrument de transparență în ceea ce privește procedurile de insolvență.

Astfel, deși se face referire la termenul „REGISTRU”, în contextul Legii insolvabilității, funcțiile acestuia sunt limitate la publicarea actelor de procedură, nu la gestionarea detaliată a tuturor informațiilor despre dosarele de insolvabilitate.

Acest deziderat rezultă expres din dispozițiile Legii insolvabilității care dispune ca în Registrul cauzelor de insolvabilitate să se facă doar publicații aferente actelor de procedură, în scopul asigurării principiului transparenței procesului de insolvabilitate și asigurării comunicării acestor acte persoanelor terțe interesate. Din aceste considerente Registrul cauzelor de insolvabilitate prevăzut la momentul de Legea insolvabilității nu poate fi atribuit sub incidența de reglementare a Legii cu privire la registre.

Studiind experiența similară din țările europene în domeniul procedurii de insolvență, observăm că există o practică comună de a publica actele de procedură în diverse moduri, în special prin intermediul Buletinelor, sau portalurilor electronice specializate în proceduri de insolvență, ca exemplu:

Denumirea statului	Modalitatea de publicare a actelor procedurii de insolvabilitate
România	Publicare se face prin Buletinul electronic al procedurilor de insolvență
Germania	Publicarea se face prin portalul de restructurare în conformitate cu art.84-86 din StaRUG
Spania	Publicarea se face prin intermediul mijloacelor electronice și în Gazeta Oficială de Stat.
Ungaria	Publicarea se face în Buletinul societăților comerciale.
Polonia	Publicarea se face prin Gazeta Judiciară și Comercială (Sadowy i Gospodarczy)
Estonia	Publicația se face în Buletinul „Ametlikud Teadaanded” (anunțuri oficiale)
Gecia	Publicația se face în Buletinul notificărilor judiciare al fondului avocaților(Deltio Dikastikon Dimosieuseon tou Tameiou Nomikon)
Franța	Publicația se face în Buletinul Anunțurilor Civile și Comerciale (BODACC-Bulletin officiel des annonces civiles et commerciales)
Austria	Publicația se face prin internet, în baza de date a deciziilor privind insolvența – www.ediktsdatei.justiz.gv .
Portugalia	Publicația se face pe site-ul CITUS
Slovenia	Publicația se face pe site-ul internet destinat publicării actelor și documentelor juridice și a celorlalte informații cu privire la procedurile de insolvență

Prin urmare din analiza practicilor din diverse țări europene și având în vedere eforturile de aliniere a legislației naționale la standardele europene, devine relevant să se ia în considerare ajustarea Legii

insolvabilității în partea modalității de publicare a actelor de procedură, pentru a asigura coerența și evitarea discrepanțelor în terminologie și proceduri.

În acest context venim cu propunerea de ajustare a Legii insolvabilității prin înlocuirea termenului de „Registru al cauzelor de insolvabilitate” cu „Buletinul Electronic al Procedurilor de Insolvabilitate”, pe baza modelului eficient deja stabilit în România. Astfel, în corespundere cu art. 5 p. 6 din Legea României nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență Buletinul procedurilor de insolvență, denumit în continuare BPI, este o publicația editată, care are drept scop publicarea citațiilor, convocărilor, notificărilor și comunicărilor actelor de procedură efectuate de instanțele judecătorești, administratorul judiciar/lichidatorul judiciar după deschiderea procedurii de insolvență prevăzute de prezenta lege, precum și a altor acte care, potrivit legii, trebuie publicate.

Această recomandare este susținută de mai multe considerații importante:

1. **Consistența cu practicile actuale:** Utilizarea termenului „Buletin Electronic al Procedurilor de Insolvabilitate” reflectă mai precis modalitatea actuală de publicare a actelor de procedură asociate procedurilor de insolvență în România. Ajustarea acestui termen în Legea insolvabilității va asigura coerența între prevederile legale și practica curentă.
2. **Evitarea discrepanțelor terminologice:** Înlocuirea termenului „Registru” cu „Buletin Electronic” elimină orice posibilitate de confuzie și discrepanță în interpretarea și aplicarea legislației. Această schimbare simplifică terminologia, facilitând înțelegerea și implementarea corectă a prevederilor legii.
3. **Eficiența în Publicarea Informațiilor:** Modelul de Buletin Electronic al Procedurilor de Insolvabilitate, care este deja în uz în România, a dovedit eficiența în publicarea rapidă și accesibilă a informațiilor relevante despre procesele de insolvență. Ajustarea legislației pentru a reflecta această practică consolidată contribuie la optimizarea procesului și la asigurarea unei transparențe sporite.
4. **Consolidarea Conformității cu Standardele Europene:** Alinierea terminologiei și a practicilor legislative cu cele din alte țări europene contribuie la consolidarea conformității cu standardele europene. Această armonizare sporește coeziunea în cadrul Uniunii Europene și facilitează colaborarea transfrontalieră în cazurile de insolvență.

Este de menționat că conform prevederilor Legii insolvabilității, responsabilitatea și obligația de a publica actele de procedură în cadrul procesului de insolvență revin administratorului insolvabilității și lichidatorului.

Un aspect important de subliniat este că administratorii insolvabilității și lichidatorii sunt exponenți ai profesiei liberale de administrator autorizat și sunt cu toții membrii al Uniunii Administratorilor Autorizați din Moldova.

Având în vedere această conexiune între profesioniștii din domeniul insolvabilității și Uniunea Administratorilor Autorizați, se consideră relevant și corect ca competența editării Buletinului Electronic al Procedurilor de Insolvabilitate să fie atribuită Uniunii. Acest demers are la bază câteva considerații importante:

1. **Cunoștințe specializate:** Administratorii autorizați, ca membri ai Uniunii, dispun de cunoștințe specializate în domeniul insolvabilității, având astfel abilitățile necesare pentru a asigura o gestionare adecvată a Buletinului Electronic al Procedurilor de Insolvabilitate.
2. **Unitate și coerență:** Transferarea competenței către Uniunea Administratorilor Autorizați contribuie la asigurarea unei abordări unitare și coerente în ceea ce privește publicarea actelor de procedură. Uniunea poate dezvolta un cadru standardizat, adaptat la evoluțiile legislative și cerințele practice.
3. **Eficiență și consolidare a resurselor:** Concentrarea atribuțiilor de editare a Buletinului în cadrul Uniunii poate duce la o eficientizare a procesului și la consolidarea resurselor, beneficiind de colaborarea dintre membrii Uniunii și promovând schimbul de bune practici.

4. Controlul și supravegherea: Având Uniunea Administratorilor Autorizați ca entitate responsabilă, aceasta fiind organizație profesională poate exercita un control mai eficient și o supraveghere adecvată asupra procesului de publicare, contribuind la menținerea standardelor de calitate și conformitate cu legislația.

5. Reprezentativitatea profesională: Atribuirea competenței Uniunii subliniază și consolidează rolul acestei organizații în reprezentarea profesioniștilor din domeniul insolabilității, contribuind la creșterea prestigiului și credibilității profesiei.

În consecință declarăm cu toată responsabilitatea că ajustarea legislației în sensul acordării competenței Uniunii Administratorilor Autorizați pentru editarea Buletinului Electronic al Procedurilor de Insolabilitate nu doar simplifică procedurile și terminologia ci și instituționalizează un sistem mai eficient și responsabil pentru publicarea actelor de procedură în domeniul insolvenței, promovând eficiența, coerența, transparența și integritatea în acest context complex.

În ordinea celor expuse Uniunea exprimă ferm **avizul negativ** asupra *proiectului de lege pentru modificarea Legii insolabilității nr. 149/2012*.

Președintele UAAM

Dorin CIOBANU

Digitally signed by Ciobanu Dorin
Date: 2024.07.02 10:39:40 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

